

ST. MICHAEL

Nr. 1 • Mars 2009 • 18. årgang

Medlemsblad for St. Johanneslogen St. Michael til det lysende Kors

Logesalens egyptiske
utforming

SIDE 8-9

En frimurers
pilegrimsferd

SIDE 12-14

ST. MICHAEL
Medlemsblad for
St. Johanneslogen
St. Michael til Det
Lysende Kors

Frimurerlogen
Postboks 113, 3101 Tønsberg
Tlf. 33 31 21 26
e-post: frimurer.tb@2i.net

REDAKSJON

Ansvarlig redaktør:
OM Svein Hansen

Redaktør:
Einar Chr. Erlingsen
Tlf. 33 31 82 50 Mobil 934 01 974
e-post: enar@fmedia.no

Redaksjonsråd:
Arne Harald Christensen
Tlf. 33 38 45 49 Mobil: 915 22 965
e-post: ahc@tjome.kommune.no

Frode Thomas Sivertsen
Tlf. 33 36 65 88 Mobil: 975 52 476
e-post: ft.siver@online.no

Odd Ø. Meyer
Tlf. 33 36 86 51 Mobil: 901 93 242
e-post: oo-meyer@online.no

Layout/repro/trykk:
Digital Grafiske AS
Tlf. 33 33 20 44

LOGENS KONTAKTPERSONER

OM Svein Hansen
Røsslyngveien 36, 3173 Vear
Tlf. 33 36 66 40 Mobil: 908 38 572
e-post: svanbo@online.no

CM Olav Røgeberg jr.
Edv. Munchsgt. 70
3155 Åsgårdstrand
Tlf. 33 08 25 74
e-post: orogeborg@mil.no

Logens sekretær
Syvert Langås
Klipperveien 6, 3122 Tønsberg
Tlf. 33 36 84 27

Den norske Frimurerorden
Nedre Vollgt. 19, 0158 Oslo
Tlf. 22 47 95 00
e-post: ordenen@online.no
Nettadresse: www.frimurer.no

Forsiden: Denne vakre kopien av et bysantisk ikon viser St. Michael og ble overrakt på vår loges Høytidsdag av Kjell Danielsen, som hadde fått laget det i Bulgaria. (Foto: Frode T. Sivertsen)

Artikler og innlegg står for forfatterens egen regning og representerer ikke nødvendigvis logens eller redaksjonens syn.

Vi har fortsatt et arbeid å gjøre

Året er allerede noen måneder gammelt. Årsberetning og regnskap for 2008 er fremlagt. Begge forteller om en aktiv loge med god søkning, stor virksomhet og spennvidde. Økonomisk gikk regnskapet med kr 106.000 i overskudd. Dette har sin bakgrunn i sterk styring, uten at dette har gått utover investeringer eller logens drift. Vi nedbetaler vårt lån og vi kan begynne å bygge opp våre fond igjen etter de store påkostningene vi hadde i 2006 og 2007.

Huskomiteen har fastsatt hva som skal gjøres med bygget i 2009. Mye skal foretas og jeg nevner ny strømtavle til en av forretningene, bedre strømtilførsel og ny innredning til sekretariatet. Både der og i peisestuen må det males. På annet sted i bladet kan du lese om muligheter for å "finne fugl" i peisestuen. Nå er det ikke bare det som skal avdekkes, men vi skal også forsøke å finne de opprinnelige fargene fra 1926, og ta stilling til montre og annen innredning. Det er riktig å bruke midler på konsulentvurdering før vi tar til med malerarbeidene. Når denne foreligger får vi ta stilling til hva vi vil, og hva vi har økonomiske muligheter til. Etter at avtalen var sluttet viser det seg at vår konsulent er den samme Ordenen benyttet ved oppussingen av Armigeralsalen i Stamhuset.

Dette året skal også bidra til å gi økt frimurerisk kunnskap til oss alle. I et

aldeles vinterlig snøvær møtte 38 frem i januar til lørdagsseminar. Imponerende. To av logens medlemmer tok oss med på en vandring i vår egyptisk dekorerte logesal. Dette kan du også lese om på annet sted i bladet. Siste del av kåseriet tok for seg det rituelle rom og utstyr, slik det innredes når vi har våre møter. Denne kunnskap kan du bare få ved å delta på møtene, snakke med brødrene, eller gjennom biblioteket.

Det fortsatte med en instruksjonsloge i februar, hvor Innførende Brødre og Ceremonimester på en særdeles levende og instruktiv måte fortalte hvordan de tar imot en ny fremmed søkende. Dette ble fulgt opp av Taleren.

Gjennom logemøtene, instruksjonsmøter i mai og lørdagsseminar i oktober vil nye emner bli tatt opp. Idet dette skrives er det klart at det på grunn av sykdom også vil bli foretatt valg på Delegert Mester for 2010 på første høstmøte, noe som betyr at møtet bør bli en Instruksjonsloge.

Vi har en arv i vår bygning, men også i vår frimureriske tanke og idé. Arbeidet som må til for at begge disse forhold skal utvikles har gode vilkår i vår loge. Jeg takker alle medlemmene for helhjertet innsats, på alle felter og i alle oppgaver.

Fortidens arv skal VI ta vare på. Fremtiden skapes, ved OSS - i dag.

Svein Hansen
Ordforende Mester

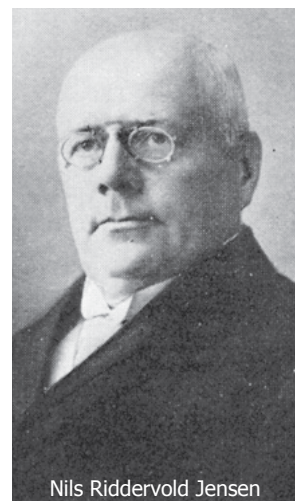
Stifter søker plass

Vår loge har søkt Tønsberg kommune om å sette opp bysten av vår første Ordforende Mester Nils Riddervold Jensen utenfor selve logebygningen.

Riddervold Jensen (1863-1934) var leder for frimurerne i Tønsberg i hele 34 år, inklusive den viktige tiden da logebygningen ble reist. Han var en meget respektert mann, og var både stortingsrepresentant og tilknyttet Tønsberg Gymnas som lærer, adjunkt, overlærer og rektor i 46 år.

Bysten som ønskes plassert på den halvsirkelformede plassen foran logebygningen i Øvre Langgate ble laget av byens fremste billedhugger, Carl E. Paulsen, på oppdrag fra Tønsberg Træplantningsselskab i 1949. Opprinnelig sto den foran gymnaset, men havnet på kommunens lager på Kilen da skolen ble revet.

– På bakgrunn av Riddervold Jensens store innsats for vår by, også ved å få reist dette vårt praktbygg, synes vi det er naturlig at hans byste får sin endelige plassering her, sier Ordforende Mester Svein Hansen. Søknaden er p.t. til behandling i kommunens skulpturkomité.

Nils Riddervold Jensen

Avslører en av logens "hemmeligheter"

Et gammelt foto i forrige utgave avslørte en «hemmelighet» som de færreste av dagens medlemmer har sett. Nå skal den fram i lyset igjen.

TEKST: Einar Chr. Erlingsen
FOTO: Frode T. Sivertsen

Et bilde fra logens peisestue, tatt under den tyske okkupasjonen avslørte at det i veggfeltets øverste del opprinnelig har vært en frise som viser fugler i en kvistskog. Etter alt å dømme ble denne overmalt i 1961, da det foregikk et omfattende oppussingsprosjekt.

– Bildet tente min interesse, sier Ordførende Mester Svein Hansen. – Ettersom tiden snart er inne til å foreta en ny oppussing fant jeg det betimelig å be om en

ekspertuttalelse om hva som eventuelt kan gjøres for å bringe frisen fram i dagen igjen.

Dermed fikk logen i mars besøk av NIKU (Norsk Institutt for Kulturminneforskning), representert ved malerikonserverator Jørgen Solstad, som sammen med OM og huskomiteens formann Øvind Jacobsen kikket nærmere på de overmalte feltene.

– Å frigjøre den underliggende malingen i sin helhet vil antagelig bli en både omfattende og kostbar affære, mente Solstad, som i første omgang anbefalte å undersøke et mindre felt. Dette kan i neste omgang

SKJULT MØNSTER: OM Svein Hansen, huskomiteens leder Øvind Jacobsen og NIKUs representant Jørgen Solstad under inspeksjonen av peisestuens skjulte fuglefrise.

eventuelt tjene som mønster for en oppmaling av hele frisen.

Og nettopp det ble konklusjonen på møtet med NIKUs representant, som i en ukes tid i løpet av våren vil bidra til å avsløre denne delen av vår loges «hemmeligheter».

– I neste omgang får vi så ta stilling til hva vi videre gjør. Nå er vi veldig spente på hva som måtte dukke opp, sier Svein Hansen.

Ordenens nye nettsider

Å surfe på internett er i dag like vanlig som å lese i avisen eller høre på radio. Også frimurerordenen har fornyet sine nettsider, og framstår nå med tidsriktig design. Det er enkelt å finne fram, både for våre medlemmer og for utenforstående.

Ordenens internettadresse er www.frimurer.no

Her finner du også vår egen loge som underavdeling under St. Johanneslogene. Her vil vi forsøke å holde dere oppdatert med både dagsaktuelle hendelser, kontaktopplysninger og mer omfattende artikler.

Slik finner du fram:

- Logg deg inn på www.frimurer.no
- velg St. Johannesloger,
- og deretter Nr 18 for St. Michael til det lysende Kors.

Ved å trykke på skjoldene enten for Den Norske Frimurerorden eller Logene kommer du tilbake til forsiden.

www.frimurer.no

FORSIDEN | INFORMASJON | ORDENEN | LOGER | OMLOG | SAKS OG MESTER

 DEN NORSKE FRIMURERORDEN

Den Norske Frimurerorden er en fristående, selvstendig selskapsmessig avdeling av mester i alle yrkesgrupper fra hele landet. Vi mener regelmessig for på kristent grunnlag å arbeide på vår personlighetsutvikling og øyeblikkelig i tradisjonens åndelige form.

 Motekalender for St. Michael t.d.l. Kors

Nr. 18, St. Michael t.d.l. Kors, 1. etasje, 1. etasje

18. etasje, 1. etasje

Motekalender (Motekalender: Motekalender, 1. etasje)

2009	1. etasje	1. etasje	1. etasje
Januar	12	12	12
Februar	12	12	12
Mars	12	12	12
April	12	12	12
Mai	12	12	12
Juni	12	12	12
Juli	12	12	12
August	12	12	12
September	12	12	12
Oktober	12	12	12
November	12	12	12
Desember	12	12	12

Ny mappe til nye medlemmer

Logens informasjonsutvalg kunne på logens høytidsdag presentere den nye mappen for recipiender.

Vårt nye I gradsmedlem Ken Henry Johnsen fikk æren av å være førstemann som mottok den nye informasjonsmappen. Den har gjennomgått betydelige endringer både inn- og utvendig, sammenlignet med sin forgjenger. Loge-navn, logo og motto er trykket i gull på kongeblå fløyel på omslaget, men det er nok i mappens innhold at de største forandringene er å spore.

– Det er over 20 år siden innholdet sist ble revidert, sier informasjonskomiteens leder, Delegert Mester Arne Harald Christensen.

– Mye har skjedd siden dengang, så vi følte at tiden var inne for en fornyelse.

Det har det definitivt blitt. Foruten Ordførende Mesters hilsen til recipienden inneholder mappen også en orientering om logemøtene og biblioteket, samt en fyldig historisk oversikt. Helt nytt er en avdeling med praktisk informasjon, etter alfabetiske stikkord.

– Hovedhensikten med fornyelsen er å gjøre det lettere for nye medlemmer å finne seg til rette i logen, sier Christensen. Øvrige medlemmer av informasjonsutvalget er Einar Chr. Erlingsen, Odd Ø. Meyer og Frode T. Sivertsen.

NY MAPPE: Frode T. Sivertsen viser frem det elegante omslaget på den nye mappen som heretter vil bli overrakt våre recipiender. (FOTO: EINAR CHR. ERLINGSEN)

Besøk til Leoparden

23. februar besøkte vi vår moderloge, St. Johanneslogen St. Olaus til den hvide Leopard. Besøket var det 36. i rekken siden denne tradisjonen startet i 1973.

Leoparden var vår loges fadder da vi i 1926 gikk fra å være broderforening til å bli egen St. Johannesloge.

Vår Ordførende Mester Svein Hansen filosoferte litt rundt begrepet «moderloge» i sin hilsningstale ved taffelet.

Med bare menn i våre rekker hadde det kanskje vært mer naturlig å bli benevnt «faderloge». Kan dette ha sammenheng med at vi alle har bare én Far, mens det er mødrenes gledelige plikt å bære fram nytt liv, og derved også nye loger?

Som sedvanlig ble vi tatt hjertelig og broderlig imot i den vakre Armigeralsalen med kaffe og wienerbrød. Fra St. Michael tdlK var vi 31 medlemmer, inklusive to

PÅ VISITT: Her er en glad gjeng fra St. Michaels kor, som bisto med sang under et flott førstegradsmøte. Det var flere yngre medlemmer som benyttet anledningen til å besøke stamhuset, museet og våre venner i Leoparden for første gang. (FOTO: FRODE T. SIVERTSEN)

fra andre loger som bor i Tønsberg. Den alltid velvillige bussjåfør Dag Sanne stilte med kjøredning og fraktet oss stødig tur - retur, som han har gjort ved et utallige tidligere anledninger både til Oslo og Linköping. Og vikarierende ceremonimester Frank Gran hadde full kontroll med opplegget og skjema.

Vi minner om...

at turen til vår vennskapsloge St. Jacob i Linköping nå nærmer seg. Avreise med buss fra Tønsberg kl. 9.00 fredag den 17. april. Beregnet ankomst Linköping er kl. 18.00, hvor det venter en varm velkomst og middag med damer om kvelden.

Lørdag 18. april er det guidet formiddagstur i byen. Om ettermiddagen følger logemøte for herrerne og sjokoladesmaking for damene, før alle igjen samles til felles middag om kvelden. Søndag 19. april venter en herlig frokost før hjemreisen.

Alle medlemmer, med eller uten følge, er hjertelig velkommen til å melde seg på. Her er det lagt opp til flotte opplevelser og et uforglemmelig besøk til våre gode, svenske venner. Husk påmelding til CM Olaf Røgeberg jr., mobil 913 14 908, e-post: orogeborg@mil.no - eller på utlagt liste i logen.

Stilfull feiring av vår Loges høytidsdag

135 medlemmer, inklusive en lang rekke prominente gjester med Ordenens Rentemester Knut Falkenberg i spissen deltok i feiringen av vår Loges høytidsdag den 2. mars.

Kvelden ble som seg hør og bør et skikkelig høydepunkt i vårt logeår. Den gallakledte forsamlingen startet på vanlig måte med I gradsmøte og sverdparade for Ordenens Rentemester Knut Falkeberg, før øvrige offisielle gjester ble ledsaget inn i salen på foreskrevet måte. Også våre danske venner i Sankt Laurentius i Roskilde beæret oss gjennom tilstedeværelsen av sin Ordførende Mester Mogens Hansen og ytterligere to fra hans loge denne festaftenen.

Etter opptaket av aftenens recipiend, Ken Henry Johnsen, ble I gradsmøtet avsluttet med vakker sang av vårt eget logekor. Deretter fulgte det høytidelige taffelet med en lang rekke taler og hilsener.

En spesiell overraskelse sto vårt eget X grads medlem Kjell Danielsen for da han overrakte vår loge ved Ordførende Mester Svein Hansen et ikonbilde av St. Michael. Anledningen var at Danielsen ble tatt opp som recipiend på høytidsdagen for 31 år siden. Bildet var opprinnelig tenkt overrakt på høytidsdagen ifjor, men på grunn av reise kunne dette ikke skje. Ikonet er en kvalitetskopi av en original fra bysantinsk tid, malt i Bulgaria på gammelt treverk på Danielsen initiativ.

HØYTIDSDAG: Ordførende Mester Svein Hansen, 31-årsjubilant Kjell Danielsen og Ordenens Skattmester Knut Falkenberg med ikonet av St. Michael. (FOTO: EINAR CHR. ERLINGSEN)

Besøk fra våre danske venner

Ordførende Mester Ole Mogens Hansen fra St. Johanneslogen St. Laurentius i Roskilde deltok på vår Høytidsdag i mars. Med i sitt følge hadde han også logens Deputerte Mester og Ceremonimester.

Grunnen til besøket var en invitasjon fra vår loges OM Svein Hansen for å samtale om hvordan kontakten mellom våre loger skal være. Et slikt møte fant sted samme dag. Fra St. Michael møtte foruten vår loges Ordførende Mester også 2. Delegerert Mester, Ceremonimester, Sekretær og formann i Sangkoret.

I felles forståelse ble det fastslått at det ikke skal opprettes Vennskapslogeforbindelse med alt hva dette innebærer av invitasjoner, utvekslinger, faste møter og besøk. Kontakten begrenses til at sang-

korene og andre grupper kan delta i de respektive logers møter etter forhåndsavtale mellom de Ordførende Mestere. Vi tror at en slik kontakt vil være til berikelse for alle parter.

Dermed er det St. Jacob i Linköping som er vår eneste Vennskapsloge. Ved besøk til denne vil våre damer være med, og vi vil se de svenske ledsagerne her hos oss. Avgjørelsen om å begrense antall vennskapsloger til én er i samsvar med Ordenens Utenlandskontors anbefaling.

Ukentlige aktiviteter

Mandager

- Logemøter I og II grad: kl. 18.30
- Logemøter III grad: kl. 18.00

Tirsdager

- «Knuts kaffesamling» i biblioteket, inngang Møllegaten: kl. 11.00 - 13.00
- Ordførende Mester treffes de fleste tirsdager under kaffesamlingen

Torsdager

- Sekretariatet betjent: kl. 10.00 - 15.00 (3. etasje, inngang Kammegaten - bruk dørklokke)
- Frimurenes Sangforening øver om kvelden

Lørdager

- Biblioteket åpent: kl. 11.00 - 13.30 (inngang Møllegaten)

Du er alltid broderlig velkommen!

Gard Milton

Etternavnet deler vårt nye medlem med Drillos tidligere engelske klubb, men i fritiden er de snarere båtlivet som ligger hjertet nærmest for Gard Milton (52).

Han ble tatt opp under Julelogen den 8. desember ifjor, og har vært med på hvert eneste I gradsmøte etterpå. Interesse for logearbeid har han blant annet fått gjennom sine faddere, Finn Espen Falkenberg og Roar Lunde Gjessing.

Gard Milton er født i Tønsberg, og nå bosatt på Nøtterøy. Han arbeider i en koordinerende stilling innen salg og markedsføring, rettet mot Norgesgruppen. Til daglig arbeider han i Tønsberg, men med «Oslo-dag» hver tirsdag.

På fritiden bruker han mye av tiden på familiens hytte i Bogen i Stokke, og i båt i skjærgården med fiske og andre former for båtliv. – Når man bor som vi gjør med skjærgården like utenfor er det bare å ta med seg termosen og ta turen utpå for å oppleve den herlige naturen som omgir oss, sier han.

NYTT MEDLEM: Gard Milton med sine faddere Finn Espen Falkenberg (til venstre) og Roar Lunde Gjessing. (FOTO: FRODE T. SIVERTSEN)

Pål Hansen

Pål Hansen (50) ble årets første recipiend da han den 12. januar ble fulgt inn i vår loge av sine faddere Gustav Østmann og Per Ove Width.

NYTT MEDLEM: Pål Hansen med sine faddere, Per Ove Width (til venstre) og Gustav Østmann. (FOTO: FRODE T. SIVERTSEN)

Merkedagene har kommet tett for Pål Hansen i det siste. Først da han ble tatt opp i vår loge i begynnelsen av januar, dernest da samferdselsminister Liv Signe Navarsete to måneder senere tok det første spadetaket på nytt dobbeltspor Barkåker - Tønsberg. Vårt nye medlem er nemlig ansvarlig for salg og markedsføring på Vestfoldbanen, og svært fornøyd med at den lenge etterlengtede utbyggingen nå er i ferd med å bli en realitet.

Om bakgrunnen for å søke til frimureriet sier han: – Tanken har modnet hos meg et års tid. Jeg opplever at jeg har et godt liv, og føler at frimureriet kan bidra til å gjøre det enda rikere. Jeg er blitt tatt imot med både varme og godt kameratskap og gleder meg til fortsettelsen.

Født på Tjøme, oppvokst på Nøtterøy og nå bosatt i Tønsberg er det ikke så rart at skjærgårdslivet er kjær for vårt nye medlem. Båten har han liggende ute hele året, og benytter de fleste anledninger til å ta turen utpå for å fiske når tiden tillater det.

Jon Alfred Stensønes

Selv om han ikke lenger er bosatt i Tønsberg valgte Jon Alfred Stensønes (34) å bli medlem av St. Michael da han ble tatt opp som frimurer den 9. februar.

Vårt nye medlem er vokst opp i Tønsberg, og føler fortsatt stor tilknytning til byen. Han har familie her, og hans faddere Asbjørn og Eigil Ringstad er mangeårige medlemmer av vår loge.

– Derfor falt det naturlig å søke meg til St. Michael, selv om jeg som følge av min nåværende bo- og arbeidssituasjon neppe greier å komme så ofte på møtene i Tønsberg, sier Jon, som regner med at hans hovedkontakt med frimureriet i de nærmeste årene vil foregå gjennom St. Johanneslogene i Oslo og på Ski. Vårt nye medlem driver to kafeer og en kaffebar på Kolbotn. Han har tidligere fartstid som aktiv fotballspiller på Eik og i Tønsberg Fotballklubb, hvor han spilte på A-laget.

Jon A. Stensønes er gift og har to sønner. – Det meste av fritiden går til gjøremål sammen med familien, som jeg prioriterer svært høyt. Ut over dette gleder jeg meg til å bli bedre kjent med frimureriet, sier han.

NYTT MEDLEM: Jon A. Stensønes med sønnene Theodor og Tidemann. (FOTO: PRIVAT)

Ken Henry Johnsen

Fritiden kommer heretter til å preges av tre 'f'er for vårt nye medlem Ken Henry Johnsen: familien, fotballen og frimureriet.

Ledsaget av sine faddere og kolleger Frode Thomas Sivertsen og Frank Gran ble vårt nye medlem tatt opp på vår loges høytidsdag den 2. mars, og ble dermed også den første til å motta den nye, vakre informasjonsmappen.

– Opptaket ble en uforglemmelig opplevelse, kanskje spesielt på grunn av den store varmen jeg følte at jeg ble mottatt med, sier vårt nye medlem.

Ken Henry Johnsen er politimann i den alminnelige verden, hvor han er tilknyttet Ordensavdelingen i Tønsberg. Han er født i Larvik, men vokste opp i Husvik og bor nå på Nøtterøysiden av byen. Han er gift og far til en jente på 11 og en gutt på 9.

Ken Henry Johnsen er i tillegg én av 14 fotballdommere som er godkjent for å dømme i den norske eliteserien. Det innebærer en god del reising, blant annet sto han på farten til en runde med sesongforberedelser ved Fotballforbundets treningssenter i Carthagena i Spania da vårt intervju fant sted. Han er også en dyktig skytter, og driver endel skyteopplæring internt i politiet. Nå gleder han seg også til å bli nærmere kjent med logen og dens medlemmer:

– Jeg har lenge vært interessert. Min bestefar var medlem av Loge St. Olav i Larvik, det har nok bidratt til min interesse for logearbeid, sammen med mange fruktbare samtaler med mine faddere Frode og Frank, sier han.

NYTT MEDLEM: Ken Henry Johnsen, flankert av sine faddere Frode Thomas Sivertsen (til venstre) og Frank Gran. (FOTO: EINAR CHR. ERLINGSEN)

Jon Johnsen

Vårt nye VI gradsmedlem Jon Johnsen (74) er adoptert av vår loge fra St. Olaus til den gyldne Murskje, Oslo.

Jon Johnsen har allerede bodd i Tønsbergdistriktet noen år som pensjonist.

Han kommer opprinnelig fra Mykland på Sørlandet, men har i mange år arbeidet i utlandet. Han har blant annet lang fartstid fra Afrika som L. M. Ericssons stedlige representant i Etiopia og Zambia. Senere begynte han i Norges Eksportråd, og var sine siste 4-5 år som yrkesaktiv handelsråd ved ambassaden i København.

– Som pensjonist er det blitt «mye kniving», sier vårt nye medlem og utdyper:

– Jeg er svært opptatt av knivmaking, både som håndverk og historie. Som samler, først og fremst av gamle kniver, er det

Jan Samuelson

Vårt nye medlem er «halvpendler» og tilbringer halve uken på Vikersund, men er bosatt på Nøtterøy.

NYTT MEDLEM: Jan Samuelson med sine faddere, Inge Thorstensen (til venstre) og Bjørn Willy Drangevåg. (FOTO: FRODE T. SIVERTSEN)

– Det var samtaler med gode og nære venner som vakte min interesse for logemedlemskap. At en onkel i sin tid var medlem bidro nok også. Samtalene klargjorde at frimureriet er et område for personlig utvikling som virker veldig tiltalende på meg, forteller Jan Samuelson (62).

I den alminnelige verden har han i hele sitt yrkesaktive liv vært tilknyttet undervisningssektoren; som lærer, rådgiver og rektor, en tid også i departement og organisasjonsliv. Idag er han undervisningssjef i sin fødekommune Modum, og har det meste av sin arbeidsuke der.

Jan Samuelson er ivrig friluftsmann, og jakter gjerne på rype og rein om høsten. Om vinteren liker han å ta langrennskiene fatt. Han er tidligere mangeårig medlem av Nøtterøy Kammerkor, et faktum som nok våre brødre i sangkoret allerede har merket seg.

NYTT MEDLEM: Jon Johnsen har bred internasjonal yrkesbakgrunn og er nå bosatt i Tønsberg, med gamle kniver som interesseområde. (FOTO: FRODE T. SIVERTSEN)

utrolig mye man kan finne ut både om knivmakertradisjoner og deres utøvere. Jeg er en flittig besøker på samlinger som jakt- og fiskedagene på Elverum, dyrskulen i Seljord og på knivdagene i Eidsfoss. «Å knive» er verb for meg, og omfatter både å stelle med kniver, samle på dem, tenke på dem og i det hele tatt ha dem som hobby.

Vår logesal og arven fra Egypt

Vi har en logesal som er inspirert av det gamle Egypt. Dette gjør seg synlig i rike dekorasjoner med symboler, figurer og mønstre fra gammel tid, men også i logesalens oppbygning og struktur.

TEKST : Marius Imset og Jens Chr. Mikkelsen

Logesalens egyptiske utsmykning skal ikke gis frimurerisk tolkning, men gir et bilde av egyptisk mytologi. I januar holdt vi et lørdagsseminar om salen. Artikkelen bygger på den delen av vårt kåseri som tok for seg de egyptiske symbolene. Hvordan salen utstyres til frimurerisk arbeid var en annen del av seminaret, men dette kommer vi naturlig nok ikke inn på her.

Fra Egypt til Tønsberg

Det gamle Egypt var samlet langs Nilen, som på alle måter var sivilisasjonens kjerne. Egypternes velstand og vekst var et resultat av deres evne til å temme og utnytte vannressursene og de fruktbare elvebankene. Nildalens høye fjell og steile vegger fungerte som geografiske avgrensninger mot øst og vest. Over dalsidene lå himmelhvelvingen som et tak, hvor solen regjerte om dagen og hvor stjernene lyste om natten. Den fruktbare Nildalen ga gode avlinger og et godt grunnlag for utviklingen av en avansert sivilisasjon med skriftspråk, matematikk og avansert teknologi. Egypterne utviklet også kunst og arkitektur som fikk enorm påvirkningskraft på andre kulturer rundt om i verden, helt hit til vår logesal i St. Michael tdl Kors.

Det gamle Egypt var delt i to regioner, kjent som det Øvre og Nedre riket. Hva som er opp og ned i denne sammenheng er ikke orientert i forhold til nord og sør, men i forhold til vannstrømmen i Nilen. Nedre Egypt lå således i nord, hvor Nilen spredte sine forgreninger og formet Nildeltaet. I sør lå det Øvre Egypt, som strakk seg ned til Syene. De to kongerikene ble forent rundt år 3150 f.Kr., men hvert land beholdt sine regalia. Gjennom dette ble faraoene kjent som herskeren over de to riker. Som symbol på dette bar han en dobbeltkrone, hvor hver halvdel representerte suvereniteten til de to kongerikene.

Lotusen

Vi skal nå se litt nærmere på noen av de egyptiske symbolene vi har her i logesalen, og begynner med lotusblomsten, som vi finner i flere varianter som border langs veggene.

LOTUSGUD: Lotus inspirerte egypternes søyler, som det fremgår av denne illustrasjonen.

Lotusen er en blomst som finnes i flere varianter både i Afrika og Østen. I gammel tid i Egypt fantes det to opprinnelige typer av lotusblomsten, den hvite (*Nymphaea lotus*) og den blå lotusen (*Nymphaea cerulea*). En tredje type, den rosa lotusen (*Nelumbo nucifera*) har sine opprinnelser i Østen og ble etterhvert innført fra Persia.

Vi finner alle de tre artene i egyptisk kunst, men det var den blå som ble ansett som hellig, og som hadde en svært sentral rolle i den egyptisk mytologien. (En liten parentes her er at ut fra botaniske klassifikasjoner er den egentlig ikke en lotus, men en vannlilje.) I det gamle Egypt var lotusen et symbol på det øvre Egypt, lengst sør i Nildalen.

Bladene på blomsten er brede og runde, og selve blomsten er 10-15 cm i diameter. Blomsten åpner seg om dagen, og lukker seg om natten. Den trekker seg derimot ikke ned under vannspeilet om natten slik det finnes beskrivelser om. Denne myten kan ha opphav i at blomsterknoppen skyter opp til overflaten gjennom en periode på to til tre dager mens den er i vekstfasen. Blomsterbladene har fargetoner fra himmelblått opp mot blåhvitt, med gule toner i midten av blomsten.

I den egyptiske mytologien ble den blå lotusen betraktet som svært betydningsfull, da den gjenspeilet solens syklus med dag og natt. Fargene gjenspeiler jo også himmelfargen og den gule solskiven. I logesalen finner vi således lotusblomsten igjen ikke bare i form av avbildninger av blomsten, men også i fargekombinasjonen lyseblått og gull. På grunn av fargene ble da også lotusblomsten i enkelte egyptiske myter identifisert som en beholder - et egg - for solgudene Ra og Atum. Blomsten representerte det gode, det indre livs utfoldelse, rettet mot solen og lyset.

Den blå lotusen var også et symbol for gjenfødelse for de gamle egypterne. I Hermopolis mente man at en stor lotus var det første som oppsto av urslammet, og ut fra blomstens beger sprang den guddommelige skaperen som en fager gutt. Vi kan merke oss at blomsten også er å finne i gammel kristen kunst, da ved at Jomfru Maria sitter på en blå lotus, og derigjennom er løst fra all jordisk urenheter og ufullkommenhet.

Papyrusen

Mens lotusen var et symbol på det øvre Egypt, var papyrusen symbolet på det nedre Egypt, der det høye sivet vokste tett på deltaet rundt Nilens sju utløp.

Papyrusplanten vokste tett i sumplandet langs Nilen og i Nildeltaet, og symboliserte urvannet som var alle tings opprinnelse. Det ble også sagt at himmelen hvilte på pillarer av papyrus. På grunn av alle bruksområdene ble planten etterhvert nesten like viktig for Egypts økonomi som kornavlingene. Ved siden av det kjente papiret, ble planten brukt til madrasser, til stoler, bord og andre møbler, og til matter, kurver og til båter, slik vi kjenner til i historien om Moses. I tillegg ble papyrus også brukt som mat, medisin og parfyme.

PAPYRUS: Planten var hellig for egypterne, og ble brukt til mye annet enn bare å skrive på.

Når vi ser på søylene som omkranser logesalen i sør og i nord, ser vi øverst de åpne blomstene som strekker seg mot himmelen, og litt lenger ned lukkede knopper, et tegn på visdom og styrke mot de kalde og ødeleggende vinder som kom fra nord, og som kunne bety dårlige avlinger og uår for Egypt.

De egyptiske guder

Den gamle egyptiske religionen omfatter et komplekst system av trosforestillinger og ritualer som ble praktisert gjennom en periode på minst 3000 år, fra før de to rikene ble forent og frem til omvendelsen til kristendom. Det egyptiske panteon besto av en rekke forskjellige gudommeligheter som representerte forskjellige krefter i naturen, som ble tilbudt og tilkalt for hjelp gjennom offer og bønn.

De forskjellige gudene var mer eller mindre fremtredende, avhengig av tidsperiodene, og mytene forbundet med dem endret seg også over tid. Egypt hadde aldri et helhetlig hierarki med gudommeligheter eller en felles, omforent mytologi, og det ble heller ikke gjort noen innsats for å organisere dette. Den egyptiske religionen hadde imidlertid noen gjennomgående trekk, slik som faraoens gudommelighet. Dette bidro også til å holde riket samlet politisk. Videre hadde egypterne et komplisert trossystem knyttet til livet etter døden, noe som ga opphav til omfattende begravelsesritualer.

Det egyptiske tempel

De egyptiske gudene ble tilbudt i formelle templer som ble ledet og administrert av prester som handlet på faraos vegne. Templene ble også oppfattet som gudens bolig, og dets funksjon var i like stor grad å betjene gudens symbolske fysiske tilstedeværelse som et sted for tilbedelse. Det var ingen form for preker eller annen utadrettet aktivitet knyttet til tempelbygningene, innsatsen og aktivitetene var rettet innad, mot å betjene guden og dens behov. Kun på spesielle dager og feiringer ble et skrin med en statue av gudommeligheten brakt ut for offentlig tilbedelse. Vanlige egyptere kunne tilbe private statuer i eget

hjem, og forskjellige amuletter ga beskyttelse mot onde krefter.

De egyptiske templene ble bygget gjennom en enorm tidsperiode, og har en stor grad av variasjon i både funksjoner og utforming. Mange av templene hadde et stort antall forgårder og forrom. Enkelte templer ble bygget for å ivareta de hellige kongenes liv etter døden, mens andre var knyttet til mytiske gudeskikkelser. De fleste templene hadde en organisert struktur som utviklet seg inn mot en slags tradisjonell planløsning.

For eksempel hadde templene knyttet til kongene i det femte dynasti en ytre seksjon og en indre helligdom. Den ytre strukturen besto av et inngangsparti, fulgt av en åpen tempelgård med søylevegger. Ofte var søylene preget med kongens navn og tittel. De nordre søylene ville ha motiver knyttet til guder og symboler for nedre Egypt, mens de søndre ville ha tilsvarende motiver knyttet til øvre Egypt.

Lotusen og papyrusens betydning som symboler gjenspeiles også i at de preget utformingen av søylene i templene.

De lotiforme søylene hadde gjerne ribbede skaft som representerte stilkene til lotusblomsten, mens den øvre delen kunne avbilde blomsten enten i åpen eller i lukket form.

De papyriforke søylene finnes også i flere variasjoner. Noen har et sirkulært tverrsnitt som representerer stilken på en enkelt plante, mens andre har ribbet skaft som igjen henviser til flere planter eller stilker. Også disse søylene kunne ha en øvre del som kunne ha en lukket form som en knopp, eller en åpen klokkeform. I likhet med de gamle egyptiske templer finner vi også i vår egen logesal søyler langs veggene, som holder himmelhvelvingen over oss.

Det fantes også andre typer søyler. De kampaniforme søylene var kjennetegnet ved at de hadde blomsterformede toppe, slik vi ser på søylene langs veggene hos oss. Noen av de best kjente av disse søylene finnes i det enorme tempelet i Karnak, hvor søyler som representerer papyrusen er plassert i sør, og søyler som representerer lotusen er plassert i nord.

Vår egen logesal

Vi har nå sett nærmere på en del av de dekorasjoner som gjør vår sal så egyptisk. Vi kan se hvordan våre søyler langs veggene møter himmelhvelvingen i likhet med de egyptiske templene, og også vi har et inngangsparti, en forgård og et symbolsk indre tempelrom. Dette betyr dog ikke at vi benytter et tempel etter egyptisk modell i vårt frimureriske arbeid, selv om det kan se slik ut. Her må vi se klare skiller mellom hvordan salen er utformet ut fra dekorative hensyn, og hvordan salen er innredet som logerom.

LOGESALEN I: Scarabeen symboliserte gjenfødelse for de gamle egypterne.

LOGESALEN II: Skarabeen dukker opp på flere steder i vår logesal.

LOGESALEN III: Koblingen til det gamle Egypt er hevet over enhver tvil også ved dette ornamentelle søylehodet.

LOGESALEN IV: Her er det papyrus som har vært inspirasjonskilden ved utsmykningen.

JUBILANTER

50 år

19.12 : Morten Arne Skarpaas
08.03 : Pål Hansen
26.04 : Gisle Sverre Prøsch
16.05 : Fred Schandorff Dahl
08.06 : Roar Ree Kirkevold

60 år

22.04 : Einar Christian Erlingsen
09.05 : Harald Jensen
11.05 : Ivar Egil Corneliussen
23.06 : Bjørn Willy Drangevåg

70 år

02.04 : Jorulf Skaug

75 år

17.04 : Kjell Øivind Husby

IN MEMORIAM

ingen

NYE BRØDRE

08.12 : Gard Milton
12.01 : Pål Hansen
09.02 : Jon Alfred Stensønes
02.03 : Ken Henry Johnsen
16.03 : Jan Samuelsen

LOVER FOR DEN NORSKE FRIMURERORDEN

FØRSTE KAPITEL §2

Visdommen har som Ordenens grunnvoll oppreist syv hjørnesteiner, hvis styrke befester bygningen, sikrer dens varighet mot tidens forgjengelighet og gjør dens beståen urokkelig under alle omskiftelser.

 Stein Graf

Regnskap og økonomistyring

Postboks 541 - 3101 Tønsberg

FORFREMMEISER

II

09.03 : Jan Tore Larsen
09.03 : Karl Erik Karlsen
09.03 : Lasse Rougtvedt
09.03 : Erik Aas Aspauhaug
09.03 : Knut Paulin-Paulsen
09.03 : Ronny Engbråten

III

01.12 : Jon Harald Espolin Johnson
01.12 : Carl Erik Fagernes
19.01 : Tormod Borgen Rogne
19.01 : Hans-Bartholf Kock-Wintervoll
19.01 : Tom Morten Nilsen
16.02 : Jørn Aasland
16.02 : Odd Arne Grøvo

IV/V

12.11 : Thomas Vigeland
10.12 : Frank Gran
14.01 : Ivar Tryggve Mehren
15.03 : Lars Ringstad

VI

28.01 : Knut H. Ødegård
28.01 : Claus Borch-Jensen
25.02 : Thomas Arentz
25.02 : Marius Imset

VII

09.12 : Oddvar Johannessen
09.12 : Kjell Bakke
09.12 : Per Johnny Mathiassen
27.01 : Inge Thorstensen
27.01 : Bjørn Willy Drangevåg

VIII

10.02 : Odd Øistein Meyer
10.02 : Flemming Gauti Wessman

IX ingen

X

03.03 : Ingar Reistad
03.03 : Per Sandvik
03.03 : Øivind Jacobsen
03.03 : Syvert Langås

HAR DU BEHOV FOR LEIEBIL?
- VI HAR DEN -
RING 33 31 95 70
TØNSBERG

Vår store bilpark til din disposisjon -
Vårt produktutvalg dekker dine behov!

HVOR DU VIL... NÅR DU VIL...

AVIS BILUTLEIE

Larvik
Sandefjord
Tønsberg
Horten

AUTORISERT RØRLEGGERFIRMA

Thorsen & Marcussen AS

NØTTERØY TLF. 33 38 52 85 - FAX 33 38 74 24

EUROCOM
Satellite Systems AS

Borge & Borge A.s

Kilengt. 15, 3117 Tønsberg
Tlf. 333 13028

Totalleverandør av alt innen bygg

Sikrer tak - sparer mye energi

Tlf. 3301 8180 , Bjørnsons vei 13, N-3117 Tønsberg

**VI HJELPER DEG
MED DITT SELSKAP**

- ☐ Selskapslokaler til alle formål. Fra 10 til 150 personer.
- ☐ God mat og pene lokaler.

- ☐ Møter, kurs, selskap og konferanse.
- ☐ Catering og hjemmeservering.
- ☐ Alle rettigheter.
- ☐ Midt i sentrum av Tønsberg.

RINGSTAD AS

Kammegte. 4
Tønsberg. Telefon 33 31 11 14
Frimurerlogen Selskapslokaler
Kafe Gamle Logen

Totalleverandør av
**regnskaps-, lønns-
og økonomitjenester**

Visma Services – Ramdalv. 6 – 3115 Tønsberg – Tlf. 33 35 23 00 – www.vismaservices.no

**NØTTERØY
UR & SYNSSENTER**

Smidsrødveien 15 Teie, Tlf. 333 99 833

Åpningstider
Man.-Ons.: 10.00 - 17.00
Torsdag: 10.00 - 18.00
Fredag: 10.00 - 17.00
Lørdag: 10.00 - 14.00

Varmeøkonomi

Du finner oss i Undrumsdal, langs dagens E18, rett nord for Tønsberg.
Tlf: 33 06 10 40 - www.varmeokonomi.no

DIPLOM-IS

hele Norges iskrem

**DIN OPEL FORHANDLER I TØNSBERG OG NORDFYLKET.
NYTT ELLER BRUKT!**

*Et trygt bilkjøp gjør
du hos oss - Velkommen*

**City Bil
TØNSBERG**

TLF. 33 38 17 00

mazda

Bilforretning
og aut. verksted
BILUTLEIE!

Når det gjelder nye
og brukte biler - HUSK:

**GJERMUNDSEN
auto a.s**

HYUNDAI

KILEN
TØNSBERG

TLF. 33 35 34 00

Vi foretar service og reparasjoner på alle bilmerker

HUSK PERIODISK KONTROLL

NØTTERØY AUTO BILVERKSTED as

Smidsrødveien 200, 3133 Duken. Tlf. 33 38 40 47

- Du kan stole på
WINTHER - HANSEN'S

Karosseri & service

3152 JERSØY - Tlf. 33 32 88 09

**DEN GODE
GAVEN**

Ønsker du å gi en broder
en oppmerksomhet
i forbindelse med en
spesiell anledning?
Se da hva vår egen loge
har å tilby!

Navnskilt	150.-
Logemerke	200.-
Mansjettknapper m/logeemblem	200.-
Båndklemme	200.-
Skjorteknapper	200.-
Slips med vinkelhake og passer	250.-
Vanter	20.-
Div. bøker (varierende pris)	

Henv.: Sekretariatet

Min pilegrimsreise

PILEGRIM: Jussi Biørn i ørkenen i Syria, et av mange steder han besøkte for å finne historien om sin bestemor.

Mange vil kjenne Jussi Biørn fra våre logemøter og som medlem av vår loges sangkor. Mindre kjent er kanskje hans noe uvanlige bakgrunn. For å finne den må vi ta turen til Armenia og Midt-Østen.

TEKST OG FOTO: Jussi Flemming Biørn

«*Armenerne stammer etter egen tradisjon fra Haik, barnebarns barn av Jafed som bosatte seg i landet ved foten av Ararat i det 7. århundre før Kristus. De teller rundt fire millioner sjeler, hvorav 2,1 millioner bor i asiatiske Tyrkia og 400 000 i europeisk Tyrkia. 1,2 millioner bor i Russland og ca. 300 000 i resten av verden.*»

Dette og en mengde opplysninger om leve-sett, sedvaner og reisemåter er beskrevet i "Murray's Handbook for travellers, Asia Minor, Transcaucasia, Persia etc.", utgitt i London i 1903 av John Murray.

Reisehåndboken er bare en liten del av en stor samling brev, dokumenter og fotografier som min bestemor, Bodil Catharina Biørn, etterlot seg. Hun var skipsrederdat-ter fra Kragerø og pionér i norsk interna-sjonalt hjelpearbeid. Hun forlot sin familie i Kragerø og et liv i luksus for å arbeide som lege og misjonær i Tyrkia, Armenia og Syria. Hennes kall var utløst av fortellingen om den urett armenerne og kristne led i det osmanske riket, som dengang var inne i sine siste krampetrekninger.

I bestemors fotspor

Jeg forsto at jeg hadde materiale til å fortelle en spennende historie om et stort menneske, ukjent for de fleste. Jeg ønsket å se disse stedene med egne øyne, møte menneskene og snuse inn duftene og kanskje finne spor etter min bestemors arbeid. Jeg reiste til to korte opphold i Syria i 2002 og 2003. Deretter, med fire måneders permisjon fra mitt arbeid som energirådgiver forlot jeg Norge 27. januar 2004 for å reise på samme måte som min bestemor. Først med båt til København, så tog gjennom Europa til Istanbul og videre inn i Øst Tyrkia.

Jeg var bevisst på at jeg skulle reise langsomt, derfor var fly utelukket. Jeg ville unne meg tid til å fordøye inntrykk, slik at hodet også fikk tid til å følge med. Jeg leste i Murray's rute Constantinople - Smyrna - Ephesus, Kaiseriyyeh - Adana - Alexandretta - Hatay og lot meg lede tvers gjennom Tyrkia og inn i Syria til Aleppo og til slutt til Jerevan i Armenia.

Jeg satte meg inn i bestemor Bodils reise-måte for hundre år siden og leste: "Den måten mange engelskmenn velger å reise på, er å leie en hest til seg selv og ansette en *zaptieh* eller en *dragoman* (en godt væpnet,

språkmektig livvakt), fortrinnsvis en tyrkisk, levantinsk eller gresk. På den måten lærer man lite om menneskene, seder og skikker. Bedre er det å kjøpe et par hester og så ansette en lokal tjener og lære seg litt av språket." Bestemor lærte seg armensk og tyrkisk.

Fra Syria til Kragerø

Jeg tok meg gjennom Tyrkia med buss fra sted til sted. Langt øst i landet er det kurderne som er i flertall i dag. Armenerne er borte. Hele tiden var jeg på leting etter noe jeg kunne gjenkjenne fra bestemor Bodils fortellinger. Jeg sugde inn alle inntrykkene. Jeg ville til se innsjøen Van og den legendariske kirken på Ahtamar, men snøen og kulden hindret meg i dette på denne turen. Jeg var nå blitt lei av kalde hotellrom og lengtet til Syria og Aleppo.

I Hatay ved grensen til Syria fant jeg en taxi med syriske skilter. US \$60 for turen var ok for meg. Jeg ringte Hotel Baron i Aleppo og ba dem varme opp et rom. Turen gikk unna på 3 ½ time, inkludert en 1/2 times venting ved grensekryssingen Bab Hawa. Taxisjåførene har alltid noe å overlevere ved grensen, denne gangen var

det to nye dresser og en plastpose med ukjent innhold.

I Aleppo følte jeg meg hjemme. Etter mange besøk har jeg fått venner og er kjent i byen. De neste ukene brukte jeg sammen med armenerne. De hadde bestemt seg for å lage et minnesmerke til Bodil Biørns ære. Minnesmerket er en stor stein fra Aleppo på 1,8 tonn med bronserelieff som de ville gi Bodils fødeby Kragerø. Den står der i dag, utenfor rådhuset, avduket under en vakker seremoni i slutten av mai 2004. Inskripsjonen lyder:

Her bodde en stor norsk filantrop
Misjonær Bodil Catharina Biørn

Født i Kragerø
27.1.1871 – 22.7.1960

Hun viet sitt liv til hjelp for armenske flyktninger og foreldreløse barn som overlevde det ottomanske folkemordet i begynnelsen av det 20. århundre.

Gitt av armenske overlevende i Aleppo.

Jeg hadde oppnådd noe. Bodil Biørns historie ble kjent først og fremst i hennes egen fødeby, dernest videre. Historien om begivenhetene i Kragerø ble spredt gjennom internett og noen radiointervjuer. Historikere og forskere ble interessert og begynte å skrive om henne. Riksarkivet bestemte seg for å lage en permanent internettutstilling basert på de bilder og dokumenter de hadde.

Den virkelige pilegrimsreisen

Jeg tok med meg Bodils historie til en produsent av dokumentarfilm. Det resulterte i at et manuskript ble utarbeidet, basert på dokumenter, dagbøker, fotografier og min research i Tyrkia, Armenia og Syria.

Jeg forsto det ikke først, men da begynte min egentlige pilegrimsreise. Hendelsene som ledet meg til mennesker og steder der bestemor Bodil hadde satt spor, fikk meg til å tenke. Lå det en kraft der og bare ventet på at noen skulle vende tilbake for å vekke til live minnet om de mennesker som fikk hjelp av Bodil?

Forunderlig var det å møte en mann i Mush, i det østre Tyrkia som kunne fortelle at hans bestefar og mange flere fikk behandling på det sykehuset Bodil bestyrte mellom 1907 og 1915. Vi filmet der og da på direkten. Ved byen Mush lå kirken og klosteret Surp Garabed; Hellige Johannes´ Kirke. Den var pilegrimssted og det nest helligste for den Apostoliske

Jussi F. Biørn

- Født 1945 i Stockholm, armensk far og finsk mor
- Familien flyttet til Norge i 1946
- Utdannet i tekniske fag og økonomi. Arbeidet noen år i Flyvåpenet (Mågerø), så innen energibransjen.
- Strømmeleg og rådgiver i Hydro Texaco de siste 15 år, inntil tidligpensjon i 2007
- Korsanger i 47 år, blant annet Det norske sjømannskor, Hydro-koret samt vårt eget logekor.
- Gift med Bjørg Kjærås Biørn, to barn og seks barnebarn.
- Opptatt i St. Michael 9.10.1995, har i dag VIII grad.

OPPLYST: I Syria og Aleppo er det fortsatt mange armenerne som kunne bidra til biter i Jussi Biørns store puslespill.

armenske kirke etter Echmiadzin. Nå finnes ingen ting tilbake. Den er blitt jevnet med jorden sammen med de aller fleste andre sporene etter 25 000 armenerne som en gang bodde der.

Jeg fant allikevel en liten kirkegård der noen få steiner fremdelse lå nede - noen med skriftsiden opp. Navnene var hugget inn med armenske bokstaver. Jeg fikk også reise ut til den vesle øya Ahtamar, som har fått navn etter en vakker kjærlighetsfortelling. Kirken ble bygget til Guds ære i 915 - 921 og fikk navnet Det hellige kors' katedral og var sete for Katolikos og den armenske kirke fra 1116 - 1195. Tyrkerne restaurerte kirken og åpnet den for publikum i 2008, men forbød å sette opp korset på kirkespiret og å bruke bygningen til kirkelige handlinger.

Tidsvitnet Ludvig

Mens vi filmet i Guimry i Armenia dukket 94-årige Ludvig opp. «Nansen,» sa han og gråt av glede da han hørte at vi var fra Norge. Nansen er den utlending i verden som armenerne setter høyest. Da en hel verden hadde glemt dem var han den eneste som talte deres sak i internasjonale fora.

Gamle Ludvig fortalte at foreldrene hadde sultet i hjel, mens han selv overlevde takket være noen store amerikanske barnehjem. Bodil drev et lite barnehjem og en poliklinikk. Han fortalte at han flere ganger prøvde å flytte dit fordi der hadde barna hver sin seng, bedre mat og bedre klær. Bodil tok bare inn de aller svakeste, så han slapp ikke inn fordi han allerede ble tatt vare på.

I Syria, der Bodil var de siste ni årene av sin gjerning i menneskehetens tjeneste, fant vi ved hjelp av det armenske samfunnet fram til nevøen til Chatun, en liten pike som hadde bodd i Bodils barnehjem. Han var overrasket og glad for å høre om den personen som tok seg av hans tante.

Filmen om Bodil Biørn

Filmen «De kaller meg mor», om Bodil Biørns fantastiske liv i medmenneskelighetens tjeneste ble vist på TV2 den 28. desember år. Den vil snart foreligge også på DVD, vedlagt en liten bok og Bodil Biørns reisekart over «Levanten». jussi.biorn@gmail.com

LUDVIG: 94-åringen hadde opplevet Bodil Biørn og husket også Frithjof Nansens humanitære innsats for armenerne.

For ham var tiden og hendelsene vi avdekker ganske fjerne. Men historien om at noen fra et fjernt land, mange år tilbake, forlot sin trygge tilværelse for å hjelpe medmennesker i nød overvældet ham.

Det hører med til historien at min far var armener og ble 1 ½ år gammel tatt vare på av Bodil Biørn som senere adopterte ham. Han gikk sine første barneår på skole i Norge. Senere fulgte han sin adoptivmor til Syria og fikk sin høyere skolegang i Aleppo og Beirut. Jeg føler meg privilegert som har denne historien og på bakgrunn av den kan utforske min egen opprinnelse gjennom reiser i Midt-Østen og Kaukasus.

HELLIGDOM: Det hellige kors' katedral på øya Ahtamar i Vansjøen i dagens Øst Tyrkia.

GODKJENT FOR MÅLSAKERET

HÅNDVERK SENTERET

HÅNDVERK SENTERET

A'S GLASSRØNNING

www.glassronning.no

Tlf: 33 35 22 50 - Fax: 33 32 32 26

•Alu. fasade •Dører •Vinduer •Bilglass •Prosjekt

SMIDSRØDVN. 45. TEIE, 3120 TØNSBERG

Vidars

HERREKLÆR

Nøtterø Sparebank

Hovedkontor : Torvet 5 - Teie - Tlf. 33 30 41 00
Avdelinger: Borgheim - Tønsberg

BRANKO'S AUTO
www.branko.no

NYE OG BRUKTE BILER - VERKSTED - DELELAGER

Besøksadr.: Træleborgvn. 4, Tønsberg
Postadr.: Postboks 490 - 3101 Tønsberg
Telefon: 333 000 60 - Fax: 333 000 62

VI
BYGGER
FOR
FREMTIDEN

Harpunvn. 1, 3115 Tønsberg, Tlf: 33 30 40 60, Fax: 33 30 40 69, e-post: firmapost@wna.no

TILBORDS

Storgatens Glas- & Stentøimagasin

Storgaten 19,
TØNSBERG
Tlf. 33 31 11 12

Syvert Langås & Co.

DIN samarbeidspartner
når det trengs!

33 31 89 99
33 31 86 70
Fax: 33 31 88 16

Postboks 19 - 3109 Tønsberg

- ◆ Autorisert regnskapsbyrå
- ◆ Inkassobyrå
- ◆ Juridisk og økonomisk rådgivning i:
Skatt og trygdesaker
Testament, arv og skifte
Ektepakt og samboeravtaler

Digital grafiske as

TRYKK & DESIGN

Grafiske løsninger
offset- og digitaltrykk
ferdiggjøring

Træleborgodden 12, 3105 Tønsberg
Tlf. 33 31 33 66

post@digitalgrafiske.no

www.digitalgrafiske.no

Enghs Regnskapskontor

Autorisert regnskapsfører på Teie

Tlf. 333 99209

Mob. 915 99209

Gull * Sølv * Diamanter
Stort utvalg - Lave priser!
SE VÅR NYE SMYKKEKATALOG
FAYESGT. 5, Tønsberg (Vis à vis Sparebanken NOR)

SØLV-
BESTIKK

GAVE-
ARTIKLER

Karell

Vi hjelper deg med det meste!

BÅTKALESJE - PRESENNINGER
PUTER - MARKISER M.M.
DIV. BÅTUTSTYR - SKUMPLAST - BÅTSTATIVER
PRESENNINGER SYS ETTER MÅL
Tlf. 33 36 51 84 - Fax. 33 36 51 84

Per Oscar Meier

SMILØKKA 1
3173 VEAR

DRESSER • JAKKER • BUKSER

Øvre Langgaten 71 Telefon 333 11 876
3110 Tønsberg Telefax 333 10 351

Lars H.
Knutsens
eftf. as

NY ELLER BRUKT BIL?

PEUGEOT
3 ÅRS GARANTI

PEUGEOT ELLER MERCEDES-BENZ?
KONTAKT OSS FOR ET GODT TILBUD OG PRØVEKJØRING

BERTEL O. STEENTØNSBERG AS

FOR SERVICENS SKYLD

Tlf. 33 37 69 00

Et logebesøk "down under"

Årets utenlandsferie gikk til Australia med familiebesøk i Melbourne. Gjennom min fetter fikk jeg også anledning til å besøke The Grand Lodge of Victoria.

AUSTRALIA: Til tross for de mange brannene var det heldigvis også idyller som denne å se. Bildet er tatt ved kysten sydvest for Melbourne.

TEKST OG FOTO: Olaf Mathiassen

Før avreise kontaktet jeg Landslogens utenlandskontor for å få de nødvendige bekreftelser derfra. Dette er en formalitet som er både riktig og nødvendig forut for et besøk i en loge i et annet land.

Min kontakt i The Grand Lodge heter Lyle R. Brown. Han tok imot og viste meg logebygningen og dens forskjellige saler. Dessverre passet det ikke med noe logemøte under oppholdet, men også omvisningen var svært interessant.

The Grand Lodge har tre saler, i størrelse omtrent som vår egen i St. Michael. Huset hadde også en stor hall med plass til hele 2600 mennesker. Denne blir benyttet til spesielle møter, høytidsdager osv., men i stor grad også av andre organisasjoner til kongresser og liknende. Alle salene har eget orgel med tilhørende galleri. Gledelig var det også å høre at de har eget kor med ca. 30 faste medlemmer.

De mindre salene er fast rigget, mens storsalen rigges som logesal ved behov. Lyle R. Brown kunne fortelle at man har

problemer med rekruttering og at gjennomsnittsalderen er høy og medlemstallet fallende. Han ble imponert over vår loges fremgang og ønsket oss lykke til med arbeidet. Under en kort lunsj fikk jeg høre at de også drev et sykehus like ved, så de var aktive på det humanitære nivået lokalt.

En tung tid

Store skogbranner herjet området like nord for Melbourne under vårt besøk. Nyhetene nådde også Norge, selv om vi kanskje ikke helt fikk forståelsen av hvor enormt omfang brannene hadde. Området som ble svidd av tilsvarer i areal hele England, og det offisielle tallet på døde var da vi reiste hjem kommet opp i 238. I tillegg regnet man med at ca. 1 million dyr døde, med andre ord en stor tragedie. Dette påvirket naturligvis også våre logebrødre i Melbourne, som hadde samlet et betydelig beløp til hjelp for de overlevende og deres familier.

Jeg overbrakte hilsener fra St. Michael og fra Tønsberg kommune, og ga samtidig uttrykk for medfølelse og dyp sympati

over tragedien som hadde rammet denne regionen. Besøket i logen i Melbourne og områdene omkring var nok mye preget av den alvorlige situasjonen. Ikke så rart, ettersom byen i flere dager lå innhyllet i røykdis fra brannene.

Etter cirka en måned i tropevarme med 32 grader i snitt var det godt å komme trygt hjem til Norge og få gått i et logemøte igjen. Med meg tilbake har jeg hilsener fra The Grand Lodge of Victoria v/ Lyle R. Brown til vår Ordførende Mester og alle medlemmene i St. Michael.

UKENTLIGE AKTIVITETER

MØTEKALENDER FOR 2009

30.03.09	I grad
17.04.09	Tur til St. Jacob, Linköping, til 19.04.09
23.04.09	Kollegiemøte
27.04.09	I grad
04.05.09	I grad. Instruksjonsmøte for kun I gradsbrødre
11.05.09	II grad. Instruksjonsmøte for kun II gradsbrødre
18.05.09	III grad. Instruksjonsmøte for kun III gradsbrødre
25.05.09	Kirkegang og kaffe i Søndre Slagen kirke kl. 18.00
08.06.09	I grad. St. Hans loge
24.08.09	Kollegiemøte
31.08.09	I grad. Valg
07.09.09	VTKBF møte i X grad
14.09.09	III grad
21.09.09	I grad
28.09.09	II grad. Instruksjonsloge
05.10.09	I grad
12.10.09	II grad
17.10.09	Lørdagsseminar 12 – 13.30
19.10.09	VTKBF møte i VIII grad
22.10.09	Kulturkveld med gjester
26.10.09	I grad
02.11.09	I grad Minneloge
09.11.09	III grad
12.11.09	Embedsmenn og vikarer.
16.11.09	I grad
23.11.09	I grad. Besøk fra Leoparden
26.11.09	Kollegiemøte
30.11.09	III grad
07.12.09	I grad. Julemøte
29.12.09	Juletefest m/barn